

Ribe Katedralskole 2022

Latinskolelærer og historiker

Jacob Frederik Kinch (1817-88)

Hvis man interesserer sig for Ribes historie tilbage i tiden, kommer man ikke udenom Jacob Frederik Kinch. I henholdsvis 1869 og 1884 udkom han med tobindsværket "Ribe Bys Hi-

storie og Beskrivelse". Første bind handler om tiden indtil Reformationen i 1536, mens bindet fra 1884 beskriver Ribes historie fra Reformationen til enevældens gennemførelse i 1660.

Hvem var denne Kinch?

Jacob Frederik Kinch blev født i Vordingborg i 1817. Han var søn af kansellisekretær og byfoged Otto Peter Kinch. (En byfoged var en kongelig lokal embedsmand med blandt andet dommer- og overordnede politiopgaver under sig).

Efter endt studentereksamen i 1835 fra Frederiksborg Skole i Hillerød, hvortil familien var flyttet, læste han filologi ved Københavns Universitet. Efter afsluttet eksamen i 1844 blev han konstitueret lærer ved Vordingborg latinskole. I 1847 blev han konstitueret lærer ved Ribe Katedralskole. Allerede året efter blev han fastansat, og i 1858 blev han udnævnt til overlærer samme sted.

Latinskolelæreren

På Katedralskolen var hans hovedfag latin, men han underviste også i dansk litteratur, tysk, oldnordisk og historie. Trods gode intentioner og stor flid var han ikke nogen større succes som lærer. I Dansk Biografisk Leksikon får han følgende skudsmål:

"Han var en meget samvittighedsfuld Lærer, der havde Kærlighed til sine Disciple og gerne vilde fremme deres videnskabelige Sans, men hans Nærsynethed og noget forlegne Væsen hindrede ham i at vedligeholde Myndigheden"

Han har ikke haft det let i undervisningen af eleverne på Katedralskolen!

Historikeren

Omgangen med de øvrige lærere på Katedralskolen har uden tvivl sammen med byens righoldige historiske materiale givet Kinch interesse for byens

historie. Da han også varetog bibliotekfunktionen på skolen, havde han

Lærerstaben 1864. J. F. Kinch står yderst til højre

byens, domkapitlets og Katedralskolens arkiver til sin rådighed suppleret med arkivalier liggende i Rigsarkivet og i Det Kongelige Bibliotek samt protokoller, breve og regnskaber. Disse kilder studerede han tidligt og sent, og det førte til, at han, som ovenfor nævnt, kunne udgive Ribes historie fra oldtiden til enevældens indførelse i 1660. Alene første bind er på over 600 tætskrevne sider. Han havde samlet materiale til en fortsættelse for årene 1660-1730. Disse nåede han ikke at få gjort færdig, men de er senere udgivet af andre.

"Det indeholder skildringer af Personer og Kulturforhold af sjælden Grundighed og yder en Fylde af oplysninger, der gør det til et vigtigt Kildeskrift". (Dansk Biografisk Leksikon).

Som bibliotekar formåede han også at udarbejde nogle omfattende kataloger over bibliotekets bøger. Ikke blot for Ribes historie havde han stor interesse. Han var således i 1865 medstifter af *"Det jydsk historisk-topografiske Selskab"*, i hvis tidsskrift han løbende redegjorde for sine historiske arbejder m. m.

Men det var ikke kun boglige sysler, som optog Kinch. Efter krigen i 1848-50 tog han initiativet til oprettelsen af *"Den danske Forening i Ribe"*, støttet af kollegerne på Latinskolen og præster i omegnen. Dens formål var "at søge fremmet Kærligheden til Fædrelandet". I 1855 stod denne forening bag oprettelsen af *Den Antikvariske Samling*, som derved blev Danmarks første provinsmuseum. I 1887 tog han initiativ til oprettelsen af *Det Antikvariske Selskab, som støtteforening til dette museum*.

Politikeren

Han deltog også i politik. I 1858-61 var han medlem af Folketinget, valgt for de Konservative. Tilsyneladende uden den store succes. Samtiden sagde om ham: "Man sendte en lukket Bog på Rigsdagen og fik en lukket Bog tilbage".

Efter hjemkomsten fra Rigsdagen indvalgte han i Ribe Byråd. Tilsyneladende med større held, idet han sad i byrådet i ikke mindre end 18 år fra 1861-73 og 1879-85.

Han var i en årrække endvidere medlem af Ribes skolekommission og Ribe Amts Skoleråd. Kort før sin død blev han medlem af Det Kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog.

Efter tabet ved Dybbøl i krigen i 1864 og østrigernes besættelse af Jylland blev Kinch sammen med det øvrige byråd ført til Rendsborg, da byen ikke var i stand til at betale en krigsskat på 50.000 prøjssiske daler. De blev dog alle løsladt igen efter 6 dage.

Familiemennesket

At Kinch kunne få tid til dette kæmpearbejde ved siden af overlærergerningen ved Katedralskolen er svært at forstå.

Hvordan der også har været tid til at have familie, står hen i det uvisse. Han var gift to gange. Fra 1851-63 med Nicoline Kinch f. Krøyer (1825-63) præstedatter fra Fole og efter hendes død med Kirstine Nielsine Andersen (1835-

85), datter af stiftskasserer og hospitalsforstander Anders Nielsen og hustru fra 1864-85. Med sin første hustru fik han 7 børn og med sin anden

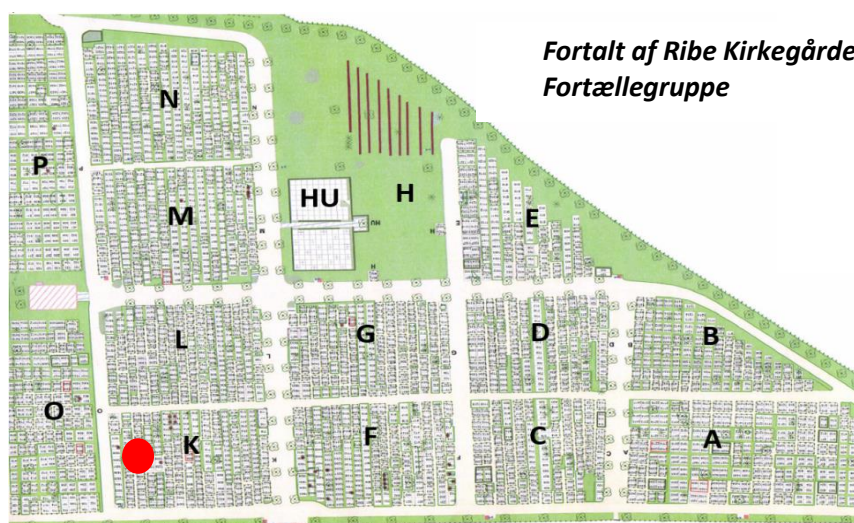
hustru fik han 8 børn. Flere af børnene døde som små. Familien boede først i Grydsgade, men flyttede senere til Grønnegade 8. Her

boede også 2 andre familiemedlemmer samt 2 tjenestepiger.

På huset er opsat en mindeplade.

Hans indtægt var god. I 1870 var han placeret som nr. 24 blandt byens 641 skatteydere. Det har også været nødvendigt med den store husstand.

Kinch var af samtiden betegnet som en tør og pedantisk person og lidt ubehjælpelig. Trods det var han vel lidt blandt borgerskabet. Hans nationale sindelag gav sig blandt andet udtryk i, at han meldte sig som frivillig til hæren i 1848 under treårskrigen, men allerede i Seem faldt han af vognen på grund af sin nærsynethed og slog sig så slemt, at han måtte tilbage til Ribe, hvor hans blodige ansigt vakte opsigt. Han blev i 1885 af kongen udnævnt Ridder af Dannebrog, og Ribe byråd har hædret ham ved i Tangekvarteret at opkalde en vej efter ham, Kinchsvej.

Gravsgade

J. F. Kinch døde i 1888 og blev begravet på Ribe Gl. Kirkegård, hvor også hans to koner ligger begravet. Graven findes ikke mere, men hans og hans første hustrus

gravsten er bevaret og opsat ved et stort takstræ.

● Gravstenenes placering

**RIBE
KIRKEGÅRDE**